

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

PB-PP
BELGIE(N) BELGIQUE

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association v.z.w.
Vol.34 n°3 - juli / augustus / september 2023
Afgiftekantoor GENT-X Erkenning : P206908

Een dwaas die weet dat hij een dwaas is, is al wijzer dan een dwaas die denkt dat hij wijs is.

(Boeddha)

VEERKRACHT VOOR DE TOEKOMST

Dat Nepal een land is van extremen is voor onze sympathisanten geen nieuws. Een paradijselijke natuur met een rijke biodiversiteit, een kleurrijke bevolking, vele etnische groepen en evenveel talen én een rijk cultureel verleden, dat is een aanbod waar veel rijke westerse landen jaloers op kunnen zijn. Maar toch maken sociale en politieke onrust en economische onzekerheden van Nepal allesbehalve een paradijs op aarde.

Nergens zijn er hogere bergen, acht van de veertien achtduizenders bevinden zich in Nepal. Je vergaapt je aan duizelingwekkende ravijnen met kolkende rivieren, frisgroene rijstterrassen, tropische jungle en naaldwouden. In de zuidelijke savanne leven neushoorns, tijgers en olifanten. Door de enorme en abrupte hoogteverschillen ligt het Himalayastaatje in verschillende klimaatgordels, van polair tot tropisch, met als gevolg een enorme verscheidenheid aan ecosystemen.

Vergeten we het rijke culturele verleden van de Kathmandu vallei niet: Durbar Square, een openluchtmuseum van tempels, heiligdommen en paleizen, badend in de geur van wierook. Straten die een bazaar vormen met vele winkeltjes en handelaars die op straat hun waren uitstallen. Talrijke ambachten worden er nog beoefend en hun producten zijn zeer gegeerd door de toeristen: aardewerk, zilveren juwelen, klankschalen, minutieus geschilderde thangka's...

Nepal heeft een veelkleurige samenleving met een zekere tolerantie voor verschillen. Zowat in iedere vallei woont wel een aparte groep met eigen tradities, taal en kleding. Het is ook een diep religieus land met het hindoeïsme als voornaamste godsdienst. In het hooggebergte heeft het boeddhisme dan weer meer aanhangers. In de steden zijn er ook islamitische en christelijke minderheden. Sinds de bezetting van Tibet door China zijn er veel Tibetanen uitgeweken naar Nepal.

Keerzijde van deze natuurlijke en culturele rijkdom is de onstabiele economische, sociale en politieke situatie. Armoede, vervreemding door de uittocht naar de stad en emigratie, politieke verdeeldheid, corruptie en een overheid die dikwijls in gebreke blijft, allemaal belangrijke factoren die de weg versperren naar een betere toekomst voor het Nepalese volk.

Nog steeds trekken veel jonge Nepalezen vanuit de dorpen naar steden als Kathmandu en Pokhara. Maar ze vinden er geen werk en omdat er geen sociale zekerheid is, zien ze zich genoodzaakt te emigreren. Ze gaan dan meestal met een contract voor een paar maanden werken in bijvoorbeeld de Golfstaten. Of ze vertrekken voorgoed naar Australië. Ook in Europa zoeken ze seizoensarbeid.

De sherpa's, een etnische groep die in de Everest regio leeft, zijn altijd de ruggengraat geweest van bergexpedities. Ze repareren touwen en ladders, dragen uitrusting en koken. Ze verdienen van 2 500 \$ tot 16 500 \$ of meer tijdens een enkele expeditie, afhankelijk van de ervaring die ze hebben. Maar toch wil de meerderheid van de jonge generatie sherpa's niet meer klimmen. Ze gaan in het buitenland op zoek naar een betere carrière. Veel gerenommeerde sherpa-gidsen hebben Nepal reeds verlaten op zoek naar betere kansen in het Westen, voornamelijk in de Verenigde Staten van Amerika. En jawel, ook de beroemde Tenzing Norgay – die samen met Edmund Hillary 70 jaar geleden als eerste de top van de Everest bereikte – trok destijds naar buurland India om er voor een klimschool te werken.

Na de burgeroorlog (1996-2006) maakten de maoïsten een einde aan de monarchie en werd Nepal een Federale Democratische Republiek. De verwachtingen van het volk op een beter leven waren dan ook hooggespannen maar er is uiteindelijk weinig van terechtgekomen.

De politieke verdeeldheid is zeer groot en bovendien is corruptie in Nepal onuitroeibaar. Het maakt als het ware deel uit van de cultuur. Na de aardbevingen van 2015 kwam er veel financiële en materiële hulp vanuit het buitenland, maar de verdeling ervan was in handen van politici die spijtig genoeg vaak eerst aan hun achterban dachten. De hulp kwam dus niet altijd terecht waar ze het meeste nodig was.

Naast een publiek systeem van openbare voorzieningen kent Nepal ook een privaat systeem. De particuliere ziekenhuizen en onderwijsinstellingen hebben de naam beter te zijn maar je betaalt er wel westerse prijzen. Ouders moeten dus veel opofferen om hun kinderen naar een private school te kunnen sturen om ze alsnog een grotere kans op een betere toekomst te geven.

En hier wil ik even BIKAS bij het verhaal betrekken. Wij, als kleine Belgische vzw, willen door steentjes in de rivier te verplaatsen dat het water anders gaat lopen, beter, frisser, sterker, vloeiender...

Die kiezelsteentjes zijn de plaatselijke scholen die met onze hulp gebouwd of verbouwd worden. Beter onderwijs in mooi ingerichte klaslokalen. De samenwerking met CEPP die nu zinderogen vruchten begint af te werpen, denken we aan gemotiveerde en vakkundig getrainde leerkrachten, de betrokkenheid van de ouders, het verbeteren van de schoolomgeving door het aanleggen van moestuintjes en boomgaarden...

De waterprojecten waarmee vele gezinnen en scholen drinkwater aan huis krijgen. Water is immers een basisbehoefte voor iedereen en een voorwaarde voor een menswaardig bestaan.

BIKAS haalt geen krantenkoppen, wij schakelen geen BV's in om onze werking aan de grote klok te hangen. Wij besteden al onze centjes aan de 'kiezelsteentjes', onze projecten in Nepal. Wij gaan zuinig om met de financiële steun die wij krijgen van onze sympathisanten en lokale overheden.

In dit tijdschrift kan je dan ook lezen dat Bikas drie nieuwe projecten gaat ondersteunen. We blijven de ingeslagen weg volgen zoals we dat al 35 jaar doen. We blijven het levenswerk van Jos en Betsy Gobert verder zetten.

Alvast veel leesplezier met deze zomereditie 2023 van ons BIKAS tijdschrift.

Namens de redactie, Irene Van Driessche

OP BEZOEK BIJ DE AMBASSADEUR

De ambassadeur van Nepal had Bikas op 8 juni uitgenodigd voor een vriendschappelijke bijeenkomst van vrienden van Nepal.

Ik kreeg de gelegenheid om Bikas te vertegenwoordigen op dit evenement.

Naast de ambassadeur en zijn echtgenote, zoals het hoort in Nepalese klederdracht, waren een dertigtal landgenoten aanwezig. Als inleiding gaven twee traditionele muzikanten, op tournee door Europa, ons een indrukwekkende demonstratie van sitar en tabla. Vervolgens overhandigde de ambassadeur een souvenir aan twee Belgische bergbeklimmers die de Everest hadden beklommen. Hij dankte ook zijn gasten voor hun bijdrage aan de uitstraling van Nepal en zijn cultuur.

Een 'walking lunch' met Nepalese specialiteiten was de stimulans voor meerdere informele discussies. De ambassadeur droeg oordeelkundig zijn steentje bij door elke gast te vragen om aan de aanwezigen de link te verduidelijken die hem/haar met Nepal verbindt. Ik presenteerde bondig de missie van Bikas en de resultaten. Niettegenstaande de culturele sector overduidelijk vertegenwoordigd was, kon ik toch de waardering van de aanwezigen proeven voor de ernst en continuïteit van onze werking. Een kostbare aanmoediging voor Bikas.

Daniel Hendrix, ondervoorzitter Bikas

EEN VAN DE OORZAKEN VAN DE VELE BOSBRANDEN

Ik was onlangs in gesprek met Angnima Tamang, de zaakvoerder van Paramendo Eco Farming. Angnima wil met Paramendo een voorbeeld zijn voor de landbouwers in de streek en hen helpen bij het verspreiden van ecologisch verantwoorde technieken. Naast landbouwer is Angnima ook een bekwaam imker. Om over voldoende voedsel te beschikken voor zijn bijen heeft hij een uitgebreide boomgaard aangelegd met verschillende fruitsoorten. Ons gesprek ging toen, naast het wel en wee van Paramendo ook over de alsmat toenemende bosbranden in Nepal. Hierover heeft Angnima een uitgesproken eigen mening en hij bezorgde mij bijgevoegd artikel om het te publiceren in ons BIKAS tijdschrift. Je kan ook op Facebook kennismaken met Angnima en zijn werkzaamheden. Zoek naar Paramendo Eco Farm Project en wordt lid van de groep.

Irene Van Driessche (redactie)

Tijdens het warme en droge seizoen is er steeds wel ergens een vuur te bespeuren in de vlaktes en in de bergachtige streken van Nepal. Ik heb het aansteken van vuren altijd afgekeurd, vooral de vuren die de boeren aansteken om van bosgrond landbouwgrond te maken. Maar de vele bosbranden van de laatste jaren hebben nog een andere oorzaak. Lange tijd terug realiseerde ik me wat deze oorzaak kan zijn.

Toen mijn grootvader nog leefde, was er een experimenteel project. Met helikopters werden dennenzaden verspreid en dat resulteerde in de groei van verschillende soorten naaldbomen overal in het land. Dorpsbewoners en boeren wisten deze uitheemse bomen wel te waarderen. Ze leverden immers hout voor de bouw van huizen en meubels. Maar deze dennenwouden hebben ook nadelen. Naaldbomen maken de grond zuur, ze ondersteunen enkel hun eigen soort en ze nemen veel water op uit de grond. De bladeren zijn als naalden, klein en snel droog. Wanneer daar een vuur ontstaat, ontvlamt heel de omgeving in een razendsnel tempo.

De departementen van landbouw en veeteelt moedigen de mensen aan om geiten en buffels te fokken om zo het gezinsinkomen een boost te geven. De boeren mogen echter niet afhankelijk zijn van voer dat ze in de winkel moeten kopen. Ze moeten de dieren kunnen voederen met de grassen die rond hun boerderijen groeien. Hebben ze dat niet dan maken ze vuurtjes om de grond te ontbossen. De as verrijkt de grond met mineralen en er groeit dan na een tijd vers gras op. Maar dat wordt al vlug bedekt met een dikke laag dennennaalden zodat het niet hoog kan opschieten. Zo blijft de kans op bosbranden reëel. De vele bosbranden zorgen op hun beurt mee voor de opwarming van de aarde.

Ik pleit daarom voor gemengde bossen, een bos met naaldbomen en verschillende soorten loofbomen. Dat levert veel meer op voor zowel mens als dier. Als de mensen meer rendement kunnen halen uit die gemengde wouden dan zullen ze er ook meer zorg voor dragen en zullen ze het niet meer nodig achten om een natuurbrand uit te lokken.

Angnima Tamang,

DAAR WAAR BOMEN MOGEN HUWEN

EEN GIDS DIE NEPAL BEKIJKT VANUIT EEN ANDERE INVALSHOEK

Irene Van Driessche, redactieverantwoordelijke van dit tijdschrift, pende vorig jaar een alternatief gidsje voor Nepal bijeen. Ze deed dit aan de hand van aantekeningen van wijlen Fik Seymus, aangevuld met enkele nabeschouwingen.

Het e-boekje telt 80 bladzijden en is rijkelijk geïllustreerd met foto's. Het kost 12 euro waarvan 5 euro voor Bikas. Stuur daarom na je bestelling een e-mail naar Irene, irene@bikas.be met de vermelding van het Bikas project dat je wilt steunen met je aankoop.

Opgelet! Na aankoop ontvang je geen gedrukte reisgids maar wel een link om de PDF versie van het boek te downloaden.

Bestellen kan op <https://ensouled-mind.eu/winkel/ensouled-inspiratieon/ensouled-books/e-boeken/daar-waar-bomen-mogen-huwen/>

CROWDFUNDING

Aarya, een 21 jarige jazz zangeres uit Nepal, werd aangenomen door de lesgevers jazz van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen. Het kostenplaatje voor de opleiding bedraagt 10 000 euro. De oproep voor crowdfunding wordt ondersteund door de afdeling jazz van het conservatorium. Dit is de link waarop je de oproep kan vinden: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2011977059154066&id=100010253747115&sfnsn=mo

70 JAAR GELEDEN STONDEN VOOR HET EERST MENSEN OP DE TOP VAN DE MOUNT EVEREST

DAT WAREN DE NIEUW-ZEELANDER EDMUND HILLARY EN DE NEPALESE SHERPA TENZING NORGAY.

Vóór hen is een aantal expedities er bijna in geslaagd om de top te bereiken. In 1924 bijvoorbeeld bereiken de Britse klimmers George Leigh Mallory en Andrew 'Sandy' Irvine de zogenaamde tweede step, op zo'n 275 meter van de top. Meer dan waarschijnlijk hebben ze die top ook bereikt maar zeker is het niet. De twee alpinisten zijn immers nooit naar beneden gekomen. Het lichaam van Mallory wordt in 1999 gevonden, dat van Irvine is tot op heden spoorloos.

In 1953 vertrekt de British Everest Expedition onder leiding van kolonel John Hunt naar 's werelds hoogste berg. Hij heeft een team van tien ervaren klimmers geselecteerd, allen afkomstig uit het hele Britse Rijk. Eén van die klimmers is Edmund Hillary, een imker uit Auckland. Ook de sherpagids Tenzing Norgay hoort bij de selectie van Hunt. De expeditie bestaat uit 400 mensen, van wie 362 dragers en 20 sherpagidsen. In totaal moeten ze 4 500 kilo uitrusting de berg op zeulen. In het team bevinden zich ook filmmaker/ alpinist Tom Stobart en regisseur/ alpinist George Lowe. Zij zijn de makers van de documentaire 'The Conquest of Everest' die in 1953 wordt uitgebracht en genomineerd wordt voor een Oscar.

Op weg naar boven richten ze negen kampen op waarvan een deel tegenwoordig nog wordt gebruikt. De poging van het eerste team mislukt. Op 90 meter van de top sloeg het weer om en moesten de klimmers Tom Bourdillon en Charles Evans noodgedwongen terugkeren. Drie dagen later, 29 mei is het de beurt aan Hillary en Norgay. Om 4 uur in de ochtend worden ze wakker in kamp 9 en maken ze zich klaar voor de beklimming. Maar eerst moet Hillary zijn laarzen ontgooien en dat duurt twee uur. Vlak voor de echte top moet er nog een rotsachtige uitloper van twaalf meter worden bedwongen, wat nu de 'Hillary Step' wordt genoemd. Om 11.30 uur bereiken Hillary en Norgay de top. Omdat ze over te weinig zuurstof beschikken, kunnen ze maar een kwartiertje genieten van hun prestatie en het uitzicht. Hillary neemt foto's en Norgay, een boeddhist, offert voedsel.

Het nieuws van hun overwinning bereikt Groot-Brittannië op 1 juni, aan de vooravond van de kroning van koningin Elisabeth II. Ze worden onthaald als helden. Hillary en Hunt worden door de koningin geridderd. Norgay, die geen inwoner van het Gemenebest is, ontvangt de medaille van het Britse Rijk.

Wie als eerste op de top stond, hebben ze lang geheim gehouden tot Norgay jaren later verklaarde dat Hillary hem was voorgedaan.

ALGEMENE EN BUITENGEWOON ALGEMENE VERGADERING VAN BIKAS:

Zaterdag 24 juni was een drukke namiddag voor BIKAS:

er had de algemene vergadering plaats gevolgd door een buitengewoon algemene vergadering en een gewone bestuursvergadering.

ALGEMENE VERGADERING VAN BIKAS: realisaties 2022 en budget 2023

In de algemene vergadering werd de projectwerking van 2022 goedgekeurd, gevolgd door de goedkeuring van de jaarrekeningen 2022 en kwijting van 2022 aan het bestuursorgaan en de goedkeuring van het budget van 2023. De definitieve cijfers voor 2022 zijn: 131 470 euro aan de inkomstzijde en 108 110 euro is er uitgegeven aan de projecten. Voor 2023 werd een budget opgemaakt: we verwachten een 126 800 euro aan inkomsten en we voorzien heel veel investeringen in projecten: ter waarde van 247 000 euro. De reserves zullen aangesproken worden en subsidies via provincies en steden zullen meer dan nodig zijn, evenals de bijdragen van sponsors en giften.

Ook kwamen de wijzigingen in het bestuursorgaan aan bod dit jaar. De mandaten van het huidige bestuursorgaan dat in 2020 verkozen werd, liepen bij deze vergadering af. José Smulders, Irene Van Driessche, Claude Van Collie en Karel Arets wensen geen bestuurslid meer te zijn. Irene blijft wel als Bikas lid actief als hoofdredacteur van het tijdschrift en van de facebook-website van BIKAS. José neemt wat vaart terug maar blijft als Bikas lid Nepal en Bikas in haar hart houden. Ook Claude blijft Bikas lid. Karel Arets wenste geen verantwoordelijkheden meer op te nemen binnen Bikas na het beëindigen van het prachtige Mallaj-project. Ook werden we de voorbije jaren geconfronteerd met het jammerlijk overlijden van onze (bestuurs)leden Manjila Thapa, Maurits Vreugde en Mariette Ballegeer-Valkenborghs. Het bestuursorgaan bestaat nu uit: Betty Moureaux, voorzitter, Daniel Hendrix, ondervoorzitter, Gaby Roegiers, penningmeester, Peter David, secretaris, Carine Verleye, Omer D'Hondt, Dirk Logghe en Gyan Bahadur BK.

Zoals in vorig nummer aangegeven ging 90% van de projectuitgaven in 2022 naar de scholenbouw in Mallaj, de zuurstofstoestellen gesteund door het Jo Logghe Noodfonds en het vervolproject Haku met vooral aandacht voor landbouw en educatie. Ook de onderwijsprojecten onder leiding van Carine en CEPP kregen een deel van de financiering.

BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING: DE NIEUWE STATUTEN

De algemene vergadering werd direct gevolgd door de buitengewoon algemene vergadering. Dit in het kader van de nieuwe statuten.

Het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen (WVV) van 2019 vernieuwde het wettelijk kader voor de verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) en stemde het af op de regels voor vennootschappen. De nieuwe vennootschaps-wetgeving verplicht ons tegen 1 januari 2024 onze statuten aan te passen. Onze nieuwe statuten kan je zelf integraal nalezen op onze website: https://bikas.org/uploads/INFO/Bikas_statuten_NL.pdf

De statuten werden met unanimité goedgekeurd op deze buitengewoon algemene vergadering. Er was knap voorbereidend werk gedaan door Daniel Hendrix en Karel Arets. Het belangeloos doel en voorwerp van de vzw blijft ongewijzigd: wij blijven ons inzetten voor projecten in Nepal en de Himalaya.

Wat staat er in de statuten wat jou als Nepal-liefhebber kan aanbelangen? Voel je je betrokken bij onze werking en ben je gemotiveerd om jaarlijks naar de algemene vergadering te komen om mee de werking en het beheer te beoordelen, dan bevelen we je aan om 'officieel' lid te worden van de vereniging. Ben je nog meer gemotiveerd dan kan je zelfs bestuurder worden eens je lid bent. Je bent van harte welkom!

Wat te doen om 'officieel' lid te worden in overeenstemming met de wetgeving? Je moet schriftelijk/per email een aanvraag indienen bij het bestuursorgaan (dat kan via een mailtje naar info@bikas.be). Je moet je akkoord verklaren met de statuten en het charter van de vereniging die je op de website kan terugvinden. Het bestuur beslist dan over de aanvaarding van je kandidatuur als lid op haar eerstvolgende vergadering.

Wat wordt van jou verwacht? Interesse hebben voor Nepal, liefst ook actief iets doen voor Nepal en... jaarlijks naar de algemene vergadering komen om daar het beleid mee te beoordelen.

Je hoeft helemaal geen lid te zijn om de projecten te steunen of om het tijdschrift te blijven ontvangen. Een gift, deelname aan een actie, het tijdschrift krijgen digitaal of op papier... enz. daarvoor hoeft men echt geen 'officieel' lid te zijn. Iedere sympathisant blijft het tijdschrift (papieren versie) krijgen tot een jaar na een ontvangen gift. De digitale kleurenversie kun je altijd blijven ontvangen.

Graag geven we nog enkele van de punten mee uit de wettelijke statutenwijziging die ons interessant lijken om toch even te vermelden:

- Er is geen sprake meer van een raad van bestuur maar wel van een bestuursorgaan.
- Er geldt een maximale aansprakelijkheid van de bestuurders afhankelijk van de omzet en het balanstotaal van de vzw. We merken dus op dat de verantwoordelijkheid van de bestuurders nog is toegenomen ten opzichte van vroeger.
- Eén van de grootste wijzigingen is dat vzw's nu (meer dan bijkomstig) winst mogen maken. Die winst of een vermogensaandeel mag nooit uitgekeerd worden aan de leden. Enige winst mag enkel in functie van het belangeloos doel van de vereniging aangewend worden. Dit vindt Bikas een echte vooruitgang, dit laat nu wettelijk toe dat we diverse goederen met winstoogmerk mogen verkopen ten voordele van onze projecten.
- Bikas heeft de keuze gemaakt dat enkel natuurlijke personen zich kandidaat kunnen stellen als lid. Verenigingen en vennootschappen mogen niet als lid toetreden.
- Bikas heeft ook beslist dat wie voor lid kandideert geen lidmaatschapsbijdrage moet betalen.

Meer info over de aanpassingen van statuten bij vzw's:

- www.cultuurloket.be/inspiratie/nieuwe-regels-voor-vzws
- www.vlaanderen.be/lokaal-bestuur/nieuws-berichten/aanpassing-statuten-vzws-voor-1-januari-2024
- www.scwitch.be/

Peter David, secretaris Bikas

DE SCHOLEN VAN HAKU

Leerlingen gaan in de moestuin werken

REGENSEIZOEN

Het regenseizoen is volop bezig. De plantjes, die pas gezaaid en geplant werden, krijgen alvast meer dan voldoende water. De scholen zijn enkele weken dicht en zullen nog voor het einde van de moesson weer open gaan.

Voor sommige kinderen is het niet evident om in het regenseizoen naar school te gaan. Door de hevige regenval veranderen sommige paden in riviertjes en zijn landverschuivingen geen uitzondering.

Het gebeurt dat sommige kinderen gewoonweg niet in de school geraken doordat het onderweg te gevaarlijk is. Zij blijven dan enkele dagen, zelfs weken thuis wat hun schoolprestaties uiteraard niet ten goede komt. Hoe graag men ook naar school wil gaan, men neemt het risico niet, wat heel begrijpelijk is.

Vanuit de scholen is al regelmatig de vraag gesteld of we niet kunnen helpen met het inrichten van tijdelijke opvanghostels

voor deze kinderen. Zo zouden zij gedurende de moessonperiode nabij de school verblijven en toch nog de lessen kunnen bijwonen.

Hoe jammer we het ook vinden en hoe graag we deze leerlingen een kans op onderwijs gunnen, wij kunnen hier niet op ingaan. Enerzijds hebben we de middelen niet om te helpen, anderzijds is het een ethische kwestie. We vinden het beter dat de kinderen in hun vertrouwde omgeving bij hun ouders blijven.

Sinds CEPP het onderwijsproject in de vijf Haku scholen opstartte, zien we dat de ouders meer en meer betrokken zijn bij het schoolgebeuren. Voor de leerkrachten en zeker voor de schoolhoofden is dit een grote omwenteling. Dat ze het daar erg moeilijk mee hebben, kunnen we begrijpen.

De ouders zijn veel mondiger geworden, wat niet altijd in dank wordt afgenomen door de leerkrachten. Als een leerkracht niet komt opdagen gaan de ouders vragen wat de reden is. Ze pikken het niet zo maar dat hun kinderen geen degelijk onderwijs krijgen.

De medewerkers van CEPP die nu al meer dan anderhalf jaar in de Haku dorpen zijn, krijgen het soms zwaar te verduren,

Kiwi's kweken

Pangling school, begin van de dag

Planten van bamboe op de plaatsen van de aardverschuiving

Knutselen met papier

ONZE PROJECTEN

Pangling school

Zaaien van gewassen

voornamelijk van de schoolhoofden. Het is zoeken om samen te werken met als enig doel naar verbetering van het onderwijs streven.

Vele van de onderwijzers zaten als een koning op hun hoge troon en deden maar waar ze zin in hadden. Nu er meer betrokkenheid is van de ouders moeten zij zich veel meer gaan inzetten.

Veranderingen zijn altijd spannend, uitdagend en vragen heel wat inzet en openheid. Het is samen zoeken naar een andere manier van omgaan met leerlingen en met ouders, een andere manier van les geven. Zoeken om met natuurlijke en duurzame middelen te werken. We zijn benieuwd hoe het verder zal gaan... De groene vrijwilligers van de tuintjes, de ouders van de schoolkinderen en de andere dorpsbewoners zijn dan weer laaiend enthousiast over de samenwerking met CEPP. Zij voelen zich gehoord, gesteund en zien dat onderwijs en groenten- en fruitteelt ook anders kunnen.

Ondertussen zijn we volop bezig met het organiseren van een 'oog-kamp'.

Samen met de Franse organisatie Saint Chamond Espoir willen we in het najaar van 2024 een groep Franse opticiens naar de Haku dorpen sturen. De leerlingen van de vijf scholen van de Haku gemeenschap kunnen dan een oogtest ondergaan. Degenen die het nodig hebben, zal men een bril geven.

Van de dorpelingen kwam de vraag of we ook een oogarts kunnen meesturen want vele mensen hebben problemen met hun ogen. Zij geraken niet bij een oogarts voor een degelijke diagnose en een correcte behandeling. Ook is er vraag naar cataract-operaties.

We zijn aan het bekijken wat mogelijk is want er zijn regels opgelegd door de overheid die we moeten volgen.

Babu Lal Tamang, die ons met verschillende andere projecten helpt en reeds vroeger een oogkamp organiseerde, zal ons ook nu bijstaan.

Hij zal contact opnemen met een Nepalese oogarts met de vraag om ook in de Haku dorpen tot actie over te gaan. We hopen dat het lukt en dat het betaalbaar zal zijn om alles te kunnen organiseren.

Als we een oogkamp kunnen inrichten met zowel de mogelijkheid om jongeren die het nodig hebben een bril te geven en de ouderen die slecht zien te helpen met een cataract ingreep, dan zou dit fantastisch zijn.

Ook al komen de brillen van buurland China toch dienen we nu al met de voorbereidingen te starten. Men vraagt allerlei bewijzen en er dienen verschillende goedkeuringen te komen alvorens dit mag georganiseerd worden. We hebben nog meer dan een jaar maar toch zijn we nu al bezig met de aanvragen en de organisatie.

**Wil jij de Hakuscholen helpen
dan is jouw steun meer dan welkom op het
rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002
met vermelding HAKU.**

*Bedankt - Dhanyabad
Betty Moureaux, voorzitter Bikas vzw*

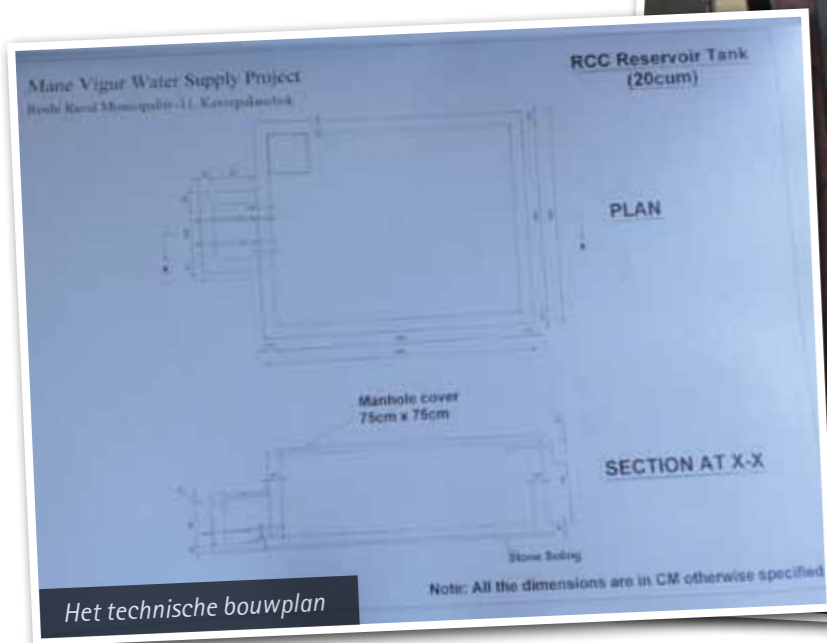
School van Thulo Haku

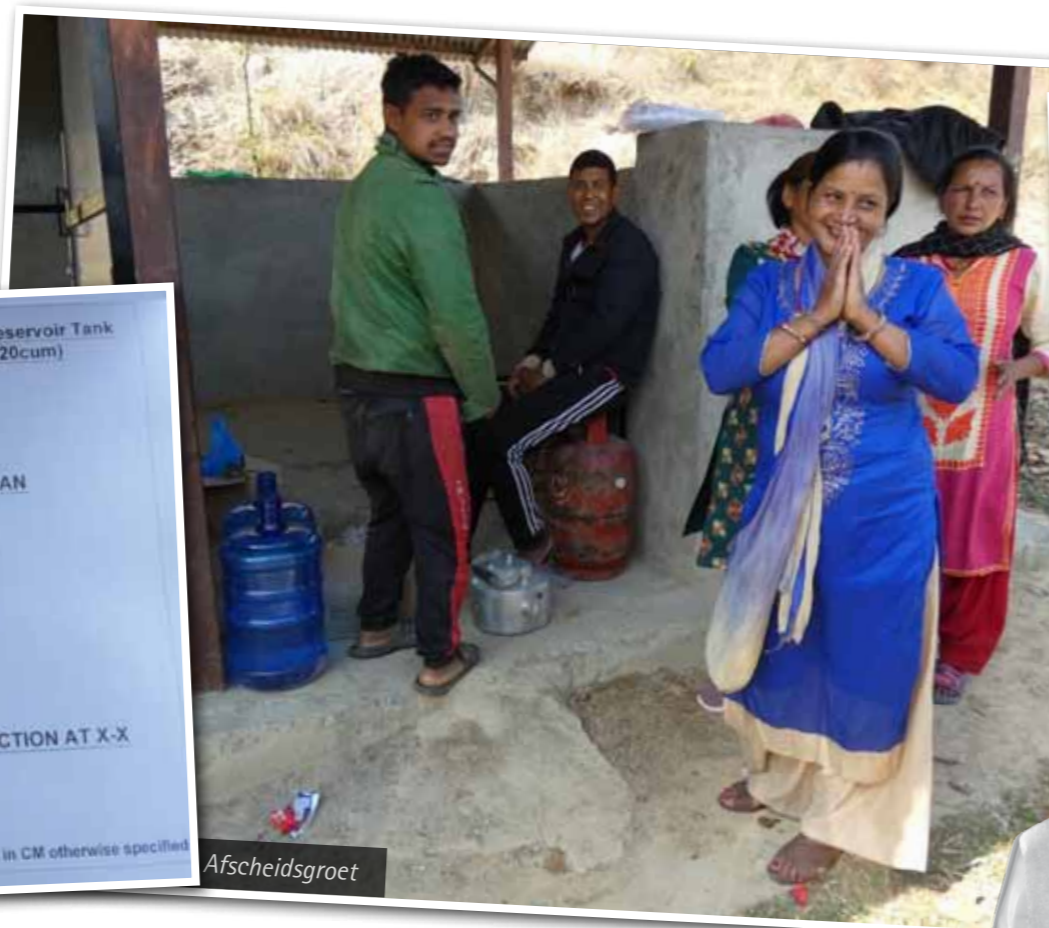
Pangling school

MANE VIGUR WATERPROJECT FASE 2

Het technische bouwplan

Afscheidsgroet

Vrouwen en kinderen luisteren graag mee

Een nieuw project komt eraan...

In het vorige april-mei-juni nummer van ons BIKAS-magazine hebben wij het reeds uitvoerig gehad over de verlenging en uitbreiding van ons Mane Vigur Water Project, eertijds opgestart – al vijf jaar geleden! – in 2018.

In het voorjaar kregen we de kans om samen met de Nepalese coördinator Babu Lal Tamang en zijn collega's tijdens een vergadering de verdere ambities uit te klaren. Anderzijds zochten we ook de betrokken lokale bevolking ter plekke op. Enkele foto's van dit bezoek kregen jullie reeds te zien. Bovenaan vinden jullie ook nog één van de vele technische tekeningen, in dit geval de te plaatsen 20 m³-watertank.

Hierboven ook nog twee kiekjes van onze ontmoeting met de dorpsbewoners.

Ondertussen zijn we natuurlijk enkele maanden verder. Het 'papierwerk' is achter de rug. De overeenkomst tussen BIKAS – vertegenwoordiger van het Jo Logghe NOODFONDS – en het plaatselijke waterproject-comité is opgesteld en door beide

partijen ondertekend.

Nu wachten we nog op het einde van de moesson om te starten. Alles is in gereedheid gebracht, maar de toestand van de wegen gedurende de moesson laat de daadwerkelijke opstart niet toe. Er rijden dan ook geen bussen meer op deze slijkerige en glibberige toegangswegen! Zelfs in een 'normaal' seizoen moeten de mensen nog eigenhandig het nodige materiaal 500 tot 800 meter ver dragen tot aan de bouwplaatsen!

Enmaals de moesson voorbij kunnen we effectief beginnen. September wordt alvast in het vooruitzicht gesteld. Toch met een Nepalese zekerheid!...

Wij doen met ons Jo Logghe NOODFONDS dus zeker verder en durven ook voor fase twee van dit project rekenen op jullie steun.

Financieel kan dit via BIKAS vzw op het rekeningnummer BE32 2200 7878 0002 met vermelding: Jo Logghe NOODFONDS (Bijdragen vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar.)

Dhanyabad – dank, Familie Logghe

Wegen naar de dorpen... toen droog

Een nieuw project komt eraan...

POKRASCHOOL IN BHADURE – KAVRE DISTRICT

Bikas engageert zich om in Badure een extra verdieping op het bestaande schoolgebouw te bouwen. Er waren reeds verschillende overlegmomenten en zelfs bestuursleden van Bikas bezochten tijdens hun Nepalreis dit toekomstige project. De offerte is gemaakt en alles is klaar om te beginnen na het regenseizoen.

Tijdens de moesson is het haast onmogelijk om met zwaar vervoer over veldwegen te rijden. Aardewegen veranderen dan in modderpoelen en werken in deze omstandigheden is niet mogelijk. Maar niettegenstaande men fysiek niets kan aanvangen, is er op administratief vlak wel belangrijk werk geleverd. De MOU (Memorandum of Understanding), het contract is ondertussen door alle partijen ondertekend.

Voor dit project werkt BIKAS samen met de schoolgemeenschap van de Pokraschool en met de Franse vzw Saint Chamond Espoir.

Zoals bij zowat al onze projecten dient de lokale gemeenschap 25% van de kosten zelf te dragen. Dit is niet altijd gemakkelijk maar toch staan we erop daar we het belangrijk vinden dat ook zij hun steentje bijdragen. Zo gaat men zich ook veel meer inzetten voor het project dat voor hun welzijn is, voor verbetering van onderwijs in hun dorp.

Terwijl de schoolgemeenschap 25% van de kosten zal dragen, zal BIKAS samen met de Franse vzw de resterende 75% voor zich nemen.

Ondertussen heeft de schoolgemeenschap goed nieuws gekregen. Babu Lal Tamang, die als Nepalese coördinator voor dit project fungeert, liet ons weten dat er ook geld wordt vrijgemaakt door de plaatselijke overheden, wat het lokaal engagement ten goede komt.

Wij kijken uit naar het einde van het regenseizoen zodat de goederen en het werkmateriaal kunnen geleverd worden en de werken echt van start kunnen gaan.

Maar voorlopig moeten we dus nog even geduld hebben ...

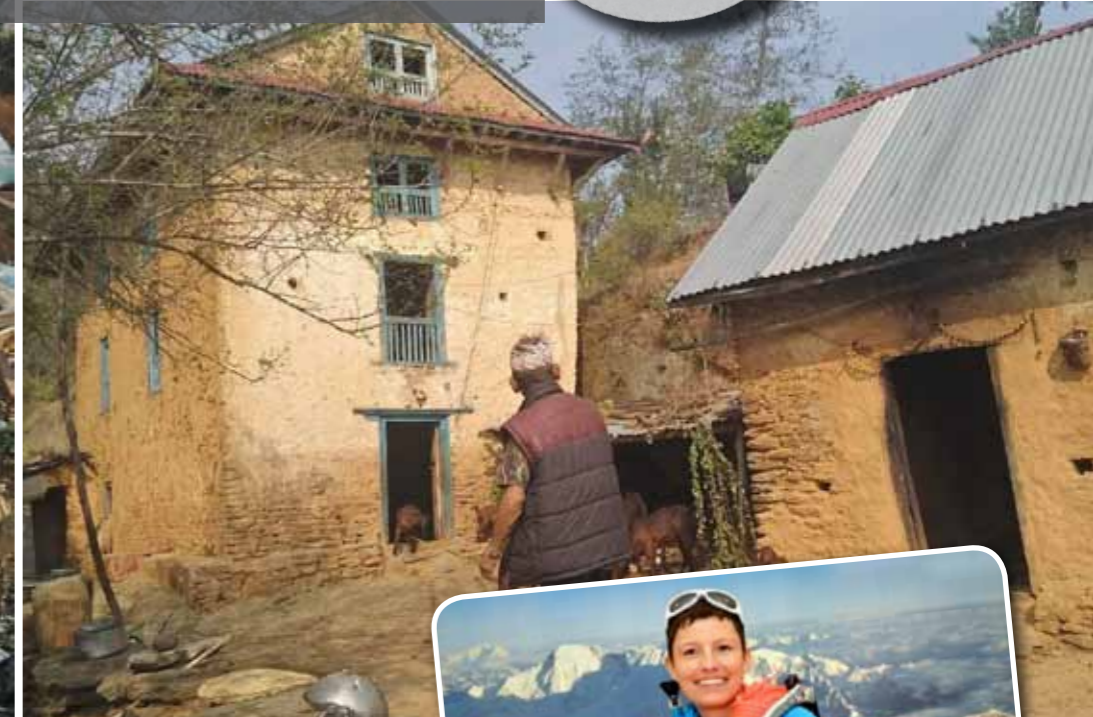
Wil je dit nieuwe project steunen dat kan dit op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met vermelding 'Pokra school'.

Alvast bedankt voor jullie steun Betty Moureaux, voorzitter BIKAS vzw

HET DORJE GHYANG WATER PROJECT

Een nieuw project komt eraan...

In het vorige tijdschrift lieten we jullie weten dat we met een nieuw project gaan starten, namelijk een waterproject in het Kavre district, vlakbij ons Manjuwa project. De 109 huisgezinnen en een school van het dorpje Dorje Ghyang hopen om in de toekomst drinkbaar water te krijgen.

Daar het regenseizoen nu volop bezig is, ligt alles stil, beter gezegd de werken zijn nog niet aangevat. De wegen zijn haast ontoegankelijk voor zwaar vervoer en het is onmogelijk om arbeid te verrichten. Wel hebben we een MOU (Memorandum of Understanding), een contract, opgesteld waarin staat wat het project inhoudt en wat de rechten en plichten van elke partij zijn. Samen met de uitgebreide offerte met meetstaten weten we precies wat er te doen valt.

Zo wordt er bijvoorbeeld vermeld welke materialen men zal gebruiken, de hoeveelheden, hoe diep de buizen in de grond komen, welke dikte de buizen hebben, wanneer er betaald wordt, wat de lokale inbreng zal zijn, de rapporteringen, enz... Een MOU is een belangrijk document wat zowel BIKAS als de plaatselijke gemeenschap verbindt om op een bepaalde manier samen te werken. Eenmaal het regenseizoen op zijn einde loopt, ergens in de maand september, kan men dadelijk met de werken starten. Wanneer we het project in het najaar gaan bezoeken, zullen de werken al serieus gevorderd zijn. Nu rest er ons niets anders dan wachten en nog even geduld hebben.

Wil je dit nieuwe project steunen, dat kan dit op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met vermelding 'Dorje Ghyang waterproject'.

Alvast bedankt voor jullie steun! Betty Moureaux, voorzitter BIKAS vzw

Ook SOFIE LENAERTS, VRT presentatrice van KIJK UIT, maar bovenal alpiniste en avonturier steunt dit project en ze zal het in het najaar ook bezoeken.

Wil je met Sofie mee op trekking naar de Everest regio en nadien het Dorje Ghyang project bezoeken, kijk dan op de volgende website: Adventure Coach | Sofie Lenaerts | Discover Nepal

Drinkbaar water is een recht voor iedereen en wij willen hier graag aan tegemoet komen.

VAN SCHOOL TOT SCHOOL

DAGBOEK UIT SINDHULI DISTRICT

*Cursieve tekst: Smarika Limbu,
pedagogisch begeleider,
teamlid van CEPP
Foto's: Smarika Limbu
Rechte tekst: verduidelijking
door Carine Verleye,
bestuurslid Bikas*

CEPP, het Centre for Educational Policies and Practices, is in verschillende districten werkzaam. Het nieuwste werkgebied is Makwanpur Gadhi, in Inner Terai: ten zuiden van Kathmandu en daar waar de vlakte overgaat naar de heuvels. Daarover hebben wij in de vorige editie van het Bikas magazine bericht. Nu richten we onze aandacht weer even op het ernaast gelegen district van Sindhuli, waar CEPP al enkele jaren in verschillende landelijke overheidscholen samenwerkt met leerlingen, leerkrachten, directies en lokale overheden met als doel de kwaliteitsverbetering van het basisonderwijs.

Ditmaal laten we graag Smarika Limbu aan het woord. Zij is één van de nieuwste teamleden van CEPP en neemt de verantwoordelijkheid van pedagogische ondersteuning van deze scholen op zich. Regelmatig stuurt zij via Whatsapp enkele foto's door ter informatie, samen met wat uitleg. Het is net een dagboek!

Wij organiseerden een training voor de leerkrachten en ondersteunden hen daarna om een set materialen aan te maken voor de dagelijkse activiteiten in de school.

CEPP organiseert diverse praktische vormingsactiviteiten voor de leerkrachten. Die zijn toegankelijk voor de leerkrachten van verschillende scholen in het district en worden op vraag en in overleg met de directies en de lokale overheden georganiseerd. Smarika volgt op en ziet erop toe dat de verworven kennis ook effectief toegepast wordt en haar weg vindt naar de klaslokalen onder de vorm van kleurrijke didactische materialen die door de leerkrachten zelf gemaakt worden.

Enkele foto's van tijdens mijn bezoek.
Smarika en andere teamleden gaan regelmatig vanuit hun lokale uitvalsbasis langs bij verschillende dorpen in Sindhuli District, ter motivering van de plaatselijke gemeenschappen. Een speel-

→ Beste lezers, op www.bikas.org vinden jullie onder het project 'Van School tot School' ook nog twee kleine filmpjes over de werking in Sindhuli. Jullie steun is welkom op het rekeningnummer van Bikas vzw. Als je daarbij 'Van School tot School' vermeldt, help je rechtstreeks om de onderwijskwaliteit in de scholen in Makwanpur Gadhi en Sindhuli District op te tillen. We beschouwen het ook als een blijk van waardering voor dit initiatief. Eén familie ondersteunt ons sinds kort met een maandelijkse storting. Dat is een formule die continuïteit garandeert, waarvoor dank! Een (eventueel samengestelde) gift van 40 euro of meer is fiscaal aftrekbaar. We wensen jullie nog een fijne nazomer!

tuig van gerecycleerd hout maakt de school nog aantrekkelijker voor de kinderen.

Een sfeerbeeld uit de klas.

De meeste scholen hadden in juli examens of gingen al met vakantie. Dit is een foto van kleuters en kinderen uit het eerste leerjaar. De leerkracht leert hen het alfabet aan.

Opvallend is de ongedwongen sfeer, een groot contrast met de doorgaans strenge houding van veel leerkrachten. De kinderen zitten niet aan schoolbanken maar liggen op de vloerbedekking (goed tegen het stof). Ze hebben niet allemaal een uniform aan. De aankoop van een uniform kan een obstakel zijn voor scholing vanwege de prijs en omdat het in sommige scholen verplicht is.

We verdeelden de planten, bloemen en groenten uit onze plantenkwekerij onder de kinderen. Tegenwoordig zijn ze meer geïnteresseerd in de landbouw.

We plantten enkele bomen in Janahit Secondary School in Botini, met de hulp van de leerkrachten.

Tijdens het droge seizoen brengen de bomen schaduw. De school zorgt samen met de ouders voor de aanplantingen. Soms zijn het ook fruitbomen ter verrijking van het dieet van de kinderen.

Paul Beké en Carine Verleye

GIFTEN

OPNIEUW FISCALE ATTESTEN VOOR DE PERIODE 2022_2027

Schenkingen vanaf 1 januari 2022 tot 31 december 2027 zullen opnieuw een attest voor fiscale aftrekbaarheid ontvangen.

Het attest ontvang je in de maand maart na het jaar van de gift om het dan bij de belastingaangifte te voegen. Dit geldt voor giften vanaf 40 euro op jaarbasis. Het belastingvoordeel bedraagt 45 procent, onafhankelijk van het inkomen.

Bijdragen kunnen gestort worden op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met eventueel de naam van het project dat je wenst te steunen.

REDACTIE

De redactie van het BIKAS tijdschrift is in handen van Irene Van Driessche, lid van Bikas. Je kan haar mailen en info toesturen op haar e-mailadres irene@bikas.be. Alle info over acties ten voordele van Bikas en Nepal zijn welkom. Ook reiservaringen en -tips, interessante weetjes...

BIKAS KOMT NAAR JE TOE

Wie geïnteresseerd is in een voorstelling van onze projecten of wie eens graag een trekking in Nepal wil gepresenteerd zien, we komen graag bij jullie langs. Verenigingen, scholen, groepen... Geef maar een seintje op info@bikas.be.

ANG TSHERING SHERPA & JO LOGGHE...
+45 JAAR ERVARING!

NEPAL - TIBET - BHUTAN - SIKKIM
• HONDREIZEN • TREKKING • RAFTING • SAFARI • HOTEL RESERVATIE • VLEGTUURBOEKINGEN • EXPEDITIES

ASIAN TREKKING
P.O. Box 3022 Thamel, Kathmandu, Nepal / Phone: 00977 (1) 4424249
Fax: 00977 (1) 4411878 / E-mail: contact@asian-trekking.com
Contactadres en info: Astridlaan 39, 8310 assebroek
Email: astrek@scarlet.be / Tel: 0473 32 65 87

WEGWIJZER VZW
ONAFHANKELIJKE
REISINFORMATIE

Plan zelf je reis
naar het land van de goden en bergen
met unieke reisinfo op wegwijzer.be

**WANDELREIZEN
SPECIALIST IN NEPAL**

**ANDERS
REIZEN**

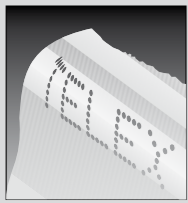
- in groep
- individueel

ANDERSREIZEN.BE/NEPAL

Al meer dan 30 jaar
actief in Nepal

BIKAS.be

Steun mijn
toekomst

VETERAAN MET GEAMPUTEERDE BENEN BEREIKT DE TOP VAN DE EVEREST

Hari Budha Magar, een voormalig Britse soldaat van Nepalese afkomst, schreef geschiedenis door als eerste mens met twee geamputeerde benen de hoogste berg ter wereld te beklimmen. Op 17 april begon hij aan de klim, precies 13 jaar nadat hij zijn benen verloren was door een explosie in Afghanistan. De Gurkha veteraan is de eerste persoon in de geschiedenis die er in geslaagd is om met twee geamputeerde benen de hoogste berg van de wereld te beklimmen. Een aantal jaren geleden verbood de Nepalese regering blinden en mensen met amputaties de Everest te beklimmen om het aantal ongevallen terug te dringen. Magar startte een campagne om het verbod op te heffen. De omstandigheden van de klim waren niet gemakkelijk. Ze hadden te kampen met ijskoud weer

28 MAAL OP DE TOP

Dat record kan Kami Rita, bijgenaamd de 'Everest Man' op zijn naam zetten. Op 17 mei stond hij voor de 27e keer op de top. Een week later deed hij er nog een beklimming bij. Kami Rita werd in 1970 geboren in Thame, een dorp dat bekend staat voor het aanleveren van bekwaame klimmers. Hij is al meer dan 20 jaar berggids en bereikte de top van de Everest voor het eerst in 1994. Sindsdien heeft hij bijna ieder jaar de berg beklommen. In diezelfde periode zette zijn grootste concurrent, de 46-jarige Pasang Dawa Sherpa, zijn 26e succesvolle beklimming op zijn palmares. Nepalese gidsen, meestal sherpa's uit de valleien rond de Everest, zijn onmisbaar in de bergsport. Ze dragen uitrusting en voeding, bevestigen touwen en herstellen ladders waarbij ze enorme risico's nemen.

BEDREIGDE NEUSHOORNS ETEN PLASTIC AFVAL

Wetenschappers hebben plastic afval aangetroffen in de uitwerpselen van de bedreigde Indische neushoorns in Chitwan National Park. Het afval is afkomstig van de rivieren in het park die tijdens het regen-seizoen overstroomt en van bezoekers van het park. De neushoorns slikken de plastic voorwerpen in en dat kan een ernstige bedreiging vormen voor hun gezondheid. Het gaat onder meer over doppen van frisdrankflessen, zakjes pruimtabak, verpakkingen van koekjes, chocolade en shampoo. Het gaat niet enkel om weggegooid afval. Bijna alle dorpen en steden in Chitwan dumpen hun afval op stortplaatsen aan de oevers van de rivier. Tijdens de moesson wordt het afval door de rivier weggespoeld. Naast afval dat met het blote oog te zien is, kunnen ook kleinere plastic deeltjes schade aanrichten. Milieuorganisaties dringen er bij de overheid op aan om bij het einde van de moesson de rivieroevers vrij te maken van afval. Ook duurzame plannen voor afvalbeheersing moeten de plasticvervuiling in de rivieren voorkomen. Volgens een telling uit 2021 leven er 752 eenhoornige neushoorns in de wildreservaten in Nepal tegenover 645 in 2015.

NOORSE BEKLIMT SAMEN MET HAAR SHERPA IN RECORDTEMPO DE HOOGSTE BERGEN

Ze deden er 92 dagen over om alle veertien achtduizenders te beklimmen. De 37 jarige Kristin Harila en de 35 jarige ervaren Tenjen Sherpa begonnen op 26 april aan hun eerste beklimming. Donderdag 27 juli

bereikten ze de top van de 8611 meter hoge K2, alleen de Mount Everest is met zijn 8849 meter hoger dan de K2. Harila is sinds 2015 gepassioneerd alpiniste toen ze een reis won naar de Kilimanjaro in Tanzania. Het vorige record stond op de naam van Nirmal Purja, een in Nepal geboren Brit. Hij had in 2019 zes maanden en een week nodig om alle toppen te bereiken. Meer dan veertig klimmers, vooral mannen, zijn er in geslaagd de achtduizenders te beklimmen.

RECORDAANTAL VERGUNNINGEN VOOR DE EVEREST

Eén van de meest tot de verbeelding sprekende prestaties die een mens kan leveren, is zeker het bereiken van de top van de Mount Everest. Maar de laatste jaren komt het meer en meer binnen het bereik van vele rijkere mensen, vooral Chinezen en Noord-Amerikanen. De top is slechts enkele weken per jaar bereikbaar vanwege de extreme weersomstandigheden. Dit jaar heeft Nepal een recordaantal vergunningen (463) afgeleverd met als gevolg veel chaos op de berg. De daarmee samenhangende overbevolking van basiskampen en toppen brengt ook de veiligheid van de klimmers in gevaar.

DODELIJKE EVEREST

Er zouden het afgelopen seizoen zeker twaalf mensen zijn omgekomen. Onder de doden was een 58-jarige Indiase vrouw die de oudste Indiase vrouw ooit wou worden die de Everest bedwong én de eerste Aziatische met een pacemaker. Ze werd onwel in het basiskamp maar kon wegens het slechte weer niet naar Kathmandu worden gebracht. Een ander slachtoffer is een gids die om het leven kwam tijdens de afdaling. Hij nam deel aan de jaarlijkse afvalophaling om de berg proper te houden. Een 40-jarige Australiër bezweek tijdens de afdaling in de 'death zone'. Vanwege de harde wind konden geen zuurstoftanks naar hem worden gebracht. Ook een Chinees, een Moldaviër en een Amerikaan zijn omgekomen. Ook worden er drie sherpa's onder de doden geteld. Er zijn ook nog een aantal vermisten. Een 84 jarige Spanjaard heeft bij zijn 14e poging om een Himalayatop te bereiken een been gebroken. Hij wilde de oudste alpinist ooit zijn die de veertien bergen in de Himalaya bedwingt maar hij mislukte bij zijn 13e berg, de 8167 meter hoge Dhaulagiri. Nog elders in de Himalaya, op de Kanchenjunga, de op twee na hoogste berg ter wereld, kwam een Duitse alpinist tijdens de afdaling om het leven.

STANDBEELDEN ONTHULD

Van Sir Edmund Hillary en Tenzing Norgay, de eerste mensen die de top van de Everest bereikten. Zeventig jaar geleden, op 29 mei 1953 schreven ze hiermee geschiedenis. De standbeelden werden, nadat ze gezegend waren door monniken, onthuld nabij de luchthaven Tenzing Hillary in Lukla, de eerste etappe voor alpinisten die de berg willen beklimmen. Sinds deze eerste beklimming hebben meer dan 6000 klimmers de top bereikt.

DODELIJKE HELIKOPTERCRASH

Vijf Mexicaanse toeristen en de Nepalese piloot verloren het leven toen hun helikopter neerstortte in de omgeving van de Mount Everest.

Dit gebeurde op dinsdagvoormiddag 11 juli. Het toestel verdween kort na het vertrek van de radar. Het had als bestemming Kathmandu. De aanwezigheid van de hoge bergen maakt dat heel dikwijls de weersomstandigheden plotseling kunnen veranderen.

SHERPA'S REDDEN EEN KLIMMER UIT DE 'DEATH ZONE' VAN DE EVEREST

Toen de 30-jarige Gelje Sherpa in mei een Chinese man naar de top van de Everest gidste, zagen ze onderweg een Maleisische klimmer die zich rillend vasthield aan een touw. De sherpa overtuigde de Chinees om hun beklimming stop te zetten en de man te redden. Dit gebeurde in de zogenaamde 'death zone', de gevarezone vanaf 8000 meter waar de lucht zeer zuurstofarm is. Gelje droeg de Maleisiër zeshonderd meter de berg af, waar Nima Tahi Sherpa, een andere gids, zich bij de redding aansloot. Ze wikkelden de man in een slaapmat en droegen of sleepten hem tot kamp III. Een helikopter met een lange lijn tilde vandaaruit de man naar het basiskamp. Een bijna onmogelijke redding wordt het genoemd. "Het was belangrijk voor ons om hem te redden. Als we hem daar hadden achtergelaten, zou hij gestorven zijn," zei Gelje Sherpa. Na zijn herstel nam de 58 jarige Maleisiër deel aan verschillende talkshows om over zijn redding te praten. Maar hij repte geen woord over de heldendaad van de sherpa's. In plaats daarvan bedankte hij het reisbureau en de verzekeringsinstantie. Hij is ondertussen overspoeld met negatieve reacties van mensen die Gelje een held noemen.

TIJDSCHRIFT

Voor een gift van 15 euro per jaar ontvang je ons trimestriële tijdschrift (zwart-wit) per post en/ of online in kleur. Vanaf een gift van 40 euro ontvang je een fiscaal attest. Je kan ons steunen op het nummer BE32 2200 7878 0002 op naam van Bikas vzw.

HET BIKAS TIJDSCHRIFT IN KLEUR???

Dat kan als je over een adres beschikt. Stuur jouw e-mail door naar info@bikas.be, met de vermelding 'Bikas tijdschrift digitaal'. Uiteraard kan je ook de papieren Bikas blijven ontvangen, vermeld dan 'Bikas tijdschrift digitaal EN per post'.

HTTPS://WWW.BIKAS.ORG/

Onze webmaster Omer D'Hondt is ondertussen volop bezig om onze website volledig drielijngebruikbaar te maken. Heb je suggesties? Mail ze dan door naar omer@bikas.be.

BIKAS ON LINE

Buiten onze website - www.bikas.org - zijn we ook te vinden op Facebook, zoek naar Bikas België-Belgique ... en wordt vriend van Bikas!

DHANYABAD, BEDANKT

Tijdens het tweede kwartaal van 2022 mocht Bikas volgende subsidies en giften ontvangen:

- 50 euro van Medisch Kabinet De Maesene uit Scheldewindeke voor het Mane Figure waterproject fase 2
- 2 250 euro van de Provincie West-Vlaanderen voor Thulo Haku
- 2 715 euro van PO-Nieuwland uit Tielt voor Haku
- 10 000 euro van het 4e Pijlerfonds van de Provincie Antwerpen voor het Dorje Ghyang waterproject
- 5 000 euro van Stichting HE Space Children's Foundation Nederland voor 'Van School tot School' t.v.v. het Learning Enhancement project in de Sindhuli regio

Wil je ook de naam van jouw bedrijf, jouw school, jouw vereniging... eens zien verschijnen in deze lijst? Het antwoord is heel eenvoudig: dat kan! Is er een project dat je nauw aan het hart ligt, wil je dat steunen met wat extra centjes? Dat kan door bijvoorbeeld een spaghettiavond te organiseren ten voordele van je project, of een kiennamiddag, een voordracht of een wandeling...

Wie geïnteresseerd is in een voorstelling van onze projecten of wie eens graag een trekking in Nepal wil gepresenteerd zien, we komen graag bij jullie langs. Verenigingen, scholen, groepen... Geef maar een seintje op info@bikas.be.

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

colofon

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL

'BIKAS' ASSOCIATION VZW

Vol.34 n°3 - juli / augustus / september 2023 – Afgiftekantoor: GENT-X Erkenning : P206908

Steun: 15 EURO op rekening **BE32 2200 7878 0002** op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO vanaf 2022)
Verantwoordelijke uitgever: Irene Van Driessche, Bresserdijk 9, 2400 Mol, irene@bikas.be **Secretariaat:** Dirk Logghe, Oud-Kerkhoflaan 48 in 2650 Edegem, België (alle briefwisseling op dit adres)- tel. 03 289 49 34 - dirk@bikas.be - www.bikas.be - Ondernemingsnummer Bikas 476 058 875 - Ook een Franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaak info@bijdruk.be / druk: www.gazelle.be

'Bikas' is het Nepalese woord voor 'ontwikkeling'